ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายณรัฐ รัตนเจริญ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วรทัศน์ อินทรัคคัมพร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.รุจ ศิริสัญลักษณ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลิสรา กฤตวรกาญจน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตรของเกษตรกร 3) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตรของเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 368 คน จากการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.2 ปี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า เกือบครึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพทำนา มีรายได้ต่อปี 50,001-100,000 บาท มีการเปิดรับสื่อในชีวิตประจำวันในระดับน้อย สื่อที่เปิดรับมากที่สุด คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรทัศน์ และบุคคลในครอบครัว มีประสบการณ์การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่มากกว่า 2 ปี ส่วนใหญ่ใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ AIS สถานภาพการใช้ เกษตรกรเป็นผู้รับสายมากกว่าโทรออก และบุคคลที่ติดต่อด้วยมากที่สุดคือ บุคคลในครอบครัว เหตุผลที่ต้องมีโทรศัพท์เคลื่อนที่เพราะความสะดวกในการใช้งาน และมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อให้บุคคลอื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ติดต่อกับตนได้ง่ายขึ้น

การศึกษาการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตรพบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตรอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ตามขั้นตอนการผลิตทางการเกษตรพบว่า ระยะก่อนการผลิต มีค่าเฉลี่ยการใช้ระดับน้อย ระยะทำการผลิตมีค่าเฉลี่ยการใช้ระดับปานกลาง ระยะเก็บเกี่ยวและระยะจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยการใช้ระดับน้อย โดยช่วงเวลาที่มีการใช้งานมาก คือ การปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิต รองลงมาคือการหาข้อมูลเรื่องยาฆ่าแมลงและสอบถามแนวโน้มราคาผลผลิต โดยแหล่งข้อมูลที่สำคัญผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ คือ เพื่อนบ้านที่เป็นเกษตรกร

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตรพบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจระดับน้อย เมื่อพิจารณาความพึงพอใจจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ตามขั้นตอนการผลิตพบว่า ระยะก่อนการผลิต เกษตรกรมีความพึงพอใจจากการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระดับน้อย ระยะการผลิตพึงพอใจระดับปานกลาง ระยะการเก็บเกี่ยวและการจัดจำหน่ายพึงพอใจระดับน้อย เกษตรกรมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ การได้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิต และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่คิดว่าตนเองมีปัญหาในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตร

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทางการเกษตร พบว่า ปัจจัยที่มีเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ อายุ สถานภาพทางการเงิน การใช้เครื่องมือสื่อสารอิเลคทรอนิคส์ ระดับการเปิดรับสื่อในชีวิตประจำวัน และประสบการณ์การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ กรมส่งเสริมการเกษตรควรจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อให้บริการสืบค้นข้อมูลตลอดจนให้คำปรึกษา ตั้งแต่การวางแผนการผลิตไปจนถึงการจัดจำหน่ายและควรจัดฝึกอบรมการสืบค้นข้อมูลให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และใช้งานได้จริงตามต้องการเพราะโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นสื่อที่ใกล้ชิดเกษตรกรไม่แพ้สื่ออื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Mobile Phone Utilization of Farmers, Chiang Mai Province

Author Mr. Narat Rattanacharoen

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck Member

Assoc. Prof. Dr. Kulisara Kritworakarn Member

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) the conditions of mobile phone utilization in agricultural works of farmers in Chiang Mai. 2) Factors relating to mobile phone utilization quantities. 3) Problems, obstacles and recommendation of farmers about mobile phone utilization.

The sample group of this research comprised of 368 mobile phone user farmers in Chiang Mai, selected by multi-stage sampling method. Questionnaires were used to collect data. Then, they were analyzed by using the Descriptive Statistics which were frequency, percentage, mean, minimum, maximum, standard deviation and multiple regression analysis.

The result of this research were that the majority of farmers were single, male, average age was 48.2 years with primary school, almost half were rice farmers and had average income of 50,001-100,000 baht per year. As for information receptivity provides from the media, they were ranked respectively as follows: mobile phone, television, family member, overall average at low level. Most farmers used mobile phone more than 2 years, Operator Company was AIS, mobile phone communication role were receiver, most favorite contact person were family members. The reasons that farmers must have mobile phone were convenient reason and the purpose of mobile phone utilization was to communicate.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

As for mobile phone utilization in agricultural works, it was found that the overall of mobile phone utilization quantities was at low level on average, by the agricultural process, mobile phone utilization quantities in planning process was average at low level, in planting process was average at medium level, in cultivate and selling process was average at low level. The most favorite information of mobile phone was agricultural problem solving in planting process, insecticide information, probability of product cost, the most favorite source information seeked from mobile phone was farmer's neighbors.

As for gratification from mobile phone utilization in agricultural works, it was found that the overall of gratification was on average at low level. Relating to mobile phone utilization quantities, gratification from mobile phone utilization in planning process was averaging at low level, in planting process was on average at medium level, in cultivating and selling process was on average at low level. Most farmers had no mobile phone utilization's problems.

Concerning factors relating to mobile phone utilization quantities in agricultural works, it was found that the significant factors were: age, income status, using of electronics communication gadget, level of information receptivity provides from the media, mobile phone user's experiences.

The suggestions of this study were that the Department of Agricultural Extension should establish an information service center though mobile phone in order to provide information and consulting service: whether it be agriculture planning, distributing goods and information collecting workshop for the farmers. Hence, the farmers will benefit from the use of information which they can apply as they need.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved